

Projekt

z dnia 12 grudnia 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W KĄTACH WROCŁAWSKICH**

z dnia 30 grudnia 2025 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U.2025r., poz.1153) oraz art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2023r. poz. 2151 z późn. zm.) oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii. (tj. Dz. U z 2023 r. poz. 1939)

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2026-2029 r. na terenie Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4. Uchwała podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej.

**Gminny Program Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii
dla Gminy Kąty Wrocławskie na lata 2026-2029**

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	3
II. RYNEK ALKOHOLOWY	6
III. DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	7
IV. PUNKT INFORMACYJNO-KONSULTACYJNY	9
V. ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY I PROCEDURA NIEBIESKIEJ KARTY	11
VI. PODSUMOWANIE PROBLEMÓW WYSTĘPUJĄCYCH W GMINIE KĄTY WROCŁAWSKIE	13
VII. WNIOSKI I REKOMENDACJE DZIAŁAŃ WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY	15
VIII. CEL GŁÓWNY PROGRAMU	19
IX. CELE SZCZEGÓŁOWE	19
X. ZADANIA, WSKAŹNIKI	20
XI. GRUPY DOCELOWE	28
XII. REALIZATORZY PROGRAMU	28
XIII. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	29
XIV. ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU	29
XV. EWALUACJA PROGRAMU	29

I. WSTĘP

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kąty Wrocławskie na lata 2026-2029, zwany dalej Programem, stanowi kontynuację działań z obszaru profilaktyki uzależnień, rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, realizowanych corocznie i skierowanych do różnych grup odbiorców w Gminie Kąty Wrocławskie.

Program opiera się na założeniu, że skuteczna profilaktyka to nie tylko jednorazowe działania, ale systematyczne i zintegrowane wsparcie dla mieszkańców – szczególnie dzieci, młodzieży i rodzin – poprzez edukację, poradnictwo, interwencję oraz wzmacnianie postaw prozdrowotnych. W obliczu narastających zagrożeń takich jak uzależnienia chemiczne (alkohol, narkotyki) oraz behawioralne (np. nadmierne korzystanie z Internetu, hazard), konieczne jest prowadzenie nowoczesnych, dobrze zaplanowanych działań profilaktycznych, które odpowiadają na aktualne potrzeby lokalnej społeczności.

Program jest zgodny z założeniami Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025 (z przedłużeniem), w szczególności w zakresie celu operacyjnego dotyczącego profilaktyki uzależnień, promocji zdrowego stylu życia oraz ochrony zdrowia psychicznego. Działania podejmowane w ramach programu odpowiadają również priorytetom Dolnośląskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025–2030, stanowiąc jego lokalną kontynuację i rozwinięcie.

Realizacja Programu w Gminie Kąty Wrocławskie wpisuje się bezpośrednio w cel główny Dolnośląskiego Programu, jakim jest *„integracja na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień”*, poprzez tworzenie spójnego systemu współpracy międzyinstytucjonalnej, angażującego Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS), Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA), Zespół Interdyscyplinarny (ZI), Gminny Ośrodek Kultury i Sportu (GOKIS), szkoły, Policję, organizacje pozarządowe i inne podmioty lokalne. Działania te przyczyniają się również do realizacji celów szczegółowych programu wojewódzkiego.

Program gminny jest zatem spójny z polityką zdrowotną i społeczną państwa oraz Województwa Dolnośląskiego, wspierając realizację zadań własnych gminy określonych w *ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* oraz w *ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii*. Jego wdrażanie stanowi praktyczne narzędzie realizacji priorytetów regionalnych w skali lokalnej, przyczyniając się do poprawy jakości życia mieszkańców oraz wzmacniania kapitału społecznego gminy.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kąty Wrocławskie na lata 2026-2029

Powyższe dokumenty podkreślają znaczenie wczesnej profilaktyki, wzmocnienia czynników chroniących i ograniczania czynników ryzyka w społecznościach lokalnych. Program gminny wpisuje się w priorytety wojewódzkie i krajowe poprzez rozwijanie działań edukacyjnych, terapeutycznych i środowiskowych, ukierunkowanych na przeciwdziałanie uzależnieniom, przemocy domowej oraz promowanie zdrowego, wolnego od nałogów stylu życia. Działania prowadzone w ramach programu stanowią element szerszej, zintegrowanej polityki zdrowia publicznego realizowanej na poziomie regionu i kraju, ukierunkowanej na poprawę jakości życia mieszkańców.

Założenia Programu są zgodne z wytycznymi zawartymi w „Rekomendacjach do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w 2025 roku”, wydanymi przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom. Program będzie realizowany od 1 stycznia 2026 r. do 31 grudnia 2029 r., a większość planowanych zadań ma charakter coroczny i długofalowy.

Na podstawie art. 4¹ ust. 1. ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.), do zadań własnych Gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu.

Bezpośrednią podstawę prawną dla sporządzenia i realizacji niniejszego Programu stanowi art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.) w następującym brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2022 r.¹:

2. Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Program jest realizowany przez ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, o których mowa w przepisach o pomocy

¹ Na podstawie przepisów Ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 1718).

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania
Narkomanii dla Gminy Kąty Wrocławskie na lata 2026-2029**

społecznej, lub inną jednostkę wskazaną w tym programie. W celu realizacji programu wójt (burmistrz, prezydent miasta) może powołać pełnomocnika.

Ponadto zgodnie z art. 10 ust. 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) również przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych Gminy. Jak stanowi art. 10 ust. 2a, w gminnym programie uwzględnia się działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną prowadzoną w szkołach i placówkach systemu oświaty, a także diagnozę w zakresie występujących czynników ryzyka i czynników chroniących. W ramach programu w szkołach i placówkach systemu oświaty są realizowane w szczególności działania o potwierdzonej skuteczności lub oparte na naukowych podstawach prowadzone w zakresie działalności, o której mowa w ust. 2a. ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.).

Oprócz wyżej wymienionych ustaw, niniejszy Program został sporządzony i będzie realizowany z uwzględnieniem stosownych przepisów:

- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1214),
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673),
- ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2025 poz. 49),
- ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1670),
- rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1449),
- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 - 2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642), celem operacyjny 2: Profilaktyka uzależnień.

II. RYNEK ALKOHOLOWY

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych			
	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Ogółem:	88	77	74
do spożycia poza miejscem sprzedaży:			
do 4,5%	60	61	58
od 4,5% do 18%	58	56	56
powyżej 18%	58	55	56
do spożycia w miejscu sprzedaży:			
do 4,5%	17	15	15
od 4,5% do 18%	16	15	15
powyżej 18%	10	10	10

W ostatnich latach w Gminie Kąty Wrocławskie obserwuje się spadek liczby składanych nowych wniosków o udzielenie koncesji. Zjawisko to ma charakter konsekwentny i świadczy o dążeniu władz samorządowych do racjonalnego zarządzania dostępnością alkoholu na lokalnym rynku. Ograniczenie liczby zezwoleń na sprzedaż trunków wpisuje się w politykę profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom, której celem jest ochrona zdrowia mieszkańców, a w szczególności młodzieży.

Największy udział w strukturze sprzedaży utrzymują sklepy i punkty detaliczne prowadzące sprzedaż alkoholu przeznaczonego do spożycia poza miejscem zakupu. To one stanowią główny kanał dystrybucji napojów alkoholowych w gminie. W przypadku sprzedaży w lokalach gastronomicznych liczba punktów pozostaje stabilna, co wskazuje na równowagę między potrzebami rynku a odpowiedzialnym podejściem do kwestii dostępności alkoholu w przestrzeni publicznej.

Utrzymująca się liczba punktów oferujących napoje o zawartości alkoholu powyżej 18% świadczy o nasyceniu rynku w tym segmencie, natomiast nieznaczny spadek liczby zezwoleń w innych kategoriach można uznać za efekt zwiększonej kontroli oraz rosnącej świadomości społecznej w zakresie skutków nadużywania alkoholu.

Warto podkreślić, że polityka gminy w tym obszarze prowadzona jest w sposób wyważony – z jednej strony wspiera rozwój lokalnych przedsiębiorców, z drugiej natomiast ogranicza negatywne skutki społeczne nadmiernej dostępności alkoholu. Utrzymanie tej równowagi stanowi istotny element działań profilaktycznych oraz budowania bezpiecznego i odpowiedzialnego środowiska lokalnego.

III. DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kątach Wrocławskich odgrywa kluczową rolę w systemie lokalnej profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom. Jej działalność koncentruje się na rozpoznawaniu problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, prowadzeniu działań interwencyjnych oraz motywujących do leczenia. Komisja inicjuje, opiniuje i monitoruje realizację działań profilaktycznych oraz współtworzy programy mające na celu ograniczanie szkód wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

GKRPA			
	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Ilość posiedzeń Komisji	12	12	41
Liczba osób zaproszonych na posiedzenie Komisji	72	99	60
Liczba nowych wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe	37	4	17
Liczba osób z którymi przeprowadzono rozmowy motywujące, osobom zaproponowano spotkanie w punkcie konsultacyjnym	29	34	22
Liczba wniosków skierowanych na badanie przez biegłego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu	7	30	16
Liczba zaopiniowanych pozytywnie wniosków o wydanie pozwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	22	38	27

W ostatnich latach widoczna jest intensyfikacja pracy Komisji, szczególnie w roku 2024, kiedy liczba posiedzeń znacząco wzrosła w porównaniu z latami wcześniejszymi. Świadczy to o wzmożonej aktywności w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i reagowania na zgłoszenia napływające od mieszkańców oraz instytucji. Jednocześnie zmniejszyła się liczba nowych wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe, co może oznaczać, że coraz więcej osób podejmuje terapię z własnej inicjatywy lub korzysta z pomocy oferowanej w punkcie informacyjno - konsultacyjnym.

Komisja prowadzi również rozmowy motywujące z osobami nadużywającymi alkoholu. Celem tych spotkań jest zachęcenie do dobrowolnego podjęcia terapii oraz skierowanie do odpowiednich miejsc pomocy. Choć liczba przeprowadzonych rozmów ulega niewielkim wahaniom, utrzymuje się na stabilnym poziomie, co potwierdza ciągłą potrzebę prowadzenia

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania
Narkomanii dla Gminy Kąty Wrocławskie na lata 2026-2029**

działań o charakterze wspierającym i edukacyjnym. Do zadań GKRPA należy kierowanie na badanie przez biegłych sądowych, finansowanie badań oraz składanie wniosków do sądu w przypadkach uzasadnionych potrzebą podjęcia leczenia terapii.

Ważnym elementem pracy Komisji pozostaje również wydawanie opinii i postanowień w sprawie wniosków o zezwolenia na sprzedaż alkoholu. Działanie to ma na celu kontrolę lokalnego rynku i zapewnienie zgodności prowadzonej działalności z zasadami polityki alkoholowej gminy.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kątach Wrocławskich działa w sposób systematyczny, kompleksowy i dostosowany do zmieniających się potrzeb społecznych. Jej praca obejmuje zarówno interwencję w przypadkach uzależnień, jak i działania profilaktyczne i edukacyjne. Utrzymanie aktywności Komisji oraz dalszy rozwój oferty wsparcia dla osób z problemem alkoholowym stanowią istotny element lokalnej strategii przeciwdziałania uzależnieniom.

Komisja współpracuje ściśle z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją, szkołami, placówkami zdrowia i organizacjami pozarządowymi, podejmując działania interwencyjne, edukacyjne i wspierające wobec osób i rodzin zagrożonych problemem uzależnień. Przedstawiciele GKRPA biorą udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grupach diagnostyczno – pomocowych. Ponadto GKRPA odgrywa istotną rolę w koordynacji lokalnych działań profilaktycznych – uczestniczy w planowaniu i realizacji kampanii społecznych, opiniuje wnioski o wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz kontroluje przestrzeganie przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Wspiera także inicjatywy lokalne, projekty szkół i organizacji pozarządowych ukierunkowane na promocję zdrowego stylu życia, integrację społeczną i rozwijanie działań alternatywnych wobec zachowań ryzykownych. Członkowie GKRPA biorą udział w specjalistycznych szkoleniach z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy domowej.

Dzięki szerokiemu zakresowi kompetencji i współpracy międzyinstytucjonalnej, GKRPA stanowi kluczowe ogniwo w systemie profilaktyki i pomocy społecznej, integrując działania różnych podmiotów i wzmacniając skuteczność lokalnej polityki przeciwdziałania uzależnieniom.

IV. PUNKT INFORMACYJNO-KONSULTACYJNY

Punkt Informacyjno-Konsultacyjny w Gminie Kąty Wrocławskie stanowi kluczowy element lokalnego systemu wsparcia w obszarze profilaktyki uzależnień, przemocy domowej oraz interwencji kryzysowej. Jest miejscem, w którym mieszkańcy mogą uzyskać bezpłatne, profesjonalne wsparcie psychologiczne, terapeutyczne i pedagogiczne, a także praktyczne informacje dotyczące dostępnych form leczenia i terapii.

Działalność Punktu koncentruje się na przyjmowaniu osób uzależnionych, współuzależnionych oraz członków ich rodzin. Prowadzone są konsultacje indywidualne i rodzinne, motywujące do podjęcia terapii, zmiany destruktacyjnych wzorców zachowań oraz wzmocnienia poczucia sprawczości u osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Ważnym aspektem pracy specjalistów jest także pomoc osobom po zakończonym leczeniu odwykowym – w formie rozmów podtrzymujących oraz kierowania do grup wsparcia i samopomocowych.

Punkt pełni również funkcję edukacyjną, przekazując wiedzę na temat profilaktyki uzależnień, współuzależnienia, a także przeciwdziałania przemocy domowej. Specjaliści diagnozują problemy zgłaszających się osób, udzielają porad w zakresie możliwości rozwiązania trudności oraz informują o instytucjach, do których można się zwrócić po dalszą pomoc. Duży nacisk kładziony jest na współpracę międzyinstytucjonalną – z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołem Interdyscyplinarnym, Policją, szkołami.

W ramach Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego zatrudnieni są wykwalifikowani specjaliści: psycholog, terapeuta uzależnień oraz pedagog pełniący rolę interwenta kryzysowego. Dzięki interdyscyplinarnemu charakterowi zespołu możliwe jest kompleksowe podejście do problemów zgłaszanych przez mieszkańców – od wsparcia emocjonalnego, aż po interwencję w sytuacjach kryzysowych.

Punkt stanowi ważne ogniwo systemu pomocy społecznej w gminie, zapewniając dostępność pomocy w sposób dyskretny, bezpłatny i dostosowany do potrzeb różnych grup mieszkańców. Jego funkcjonowanie przyczynia się do wczesnego rozpoznawania problemów, zapobiegania ich pogłębianiu się oraz budowania lokalnej sieci wsparcia dla osób w kryzysie i ich rodzin.

W Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym realizowany jest następujący zakres działań:

- Prowadzenie konsultacji oraz porad dla rodzin / osób uzależnionych, rodzin / osób współuzależnionych, osób po zakończeniu leczenia odwykowego, rodziny/osób w kryzysie (znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej).
- Motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie do zmiany szkodliwego wzoru picia.
- Motywowanie członków rodzin osób uzależnionych do podjęcia psychoterapii dla podwyższenia własnej sprawczości w celu skutecznego radzenia sobie z problemem uzależnienia bliskiej osoby.
- Motywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii w zakładach leczenia odwykowego i udzielaniu informacji nt. dostępnej oferty terapeutycznej na terenie powiatu wrocławskiego.
- Udzielanie wsparcia po zakończonej psychoterapii poprzez rozmowy podtrzymujące lub propozycje udziału w grupach samopomocowych i grupach wsparcia.
- Udzielanie informacji i edukowanie w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy domowej.
- Udzielanie konsultacji, wsparcia i porad pedagogicznych w sprawach uzależnień i przemocy domowej.
- Diagnozowanie problemów klienta w zakresie uzależnień i przemocy domowej oraz poradnictwo w zakresie rozwiązywania zdiagnozowanych problemów.
- Informowanie o dostępnych miejscach i formach pomocy oraz kompetencjach poszczególnych służb i instytucji z terenu Gminy Kąty Wrocławskie oraz udzielaniu informacji na temat dostępnej oferty terapeutycznej na terenie Powiatu Wrocławskiego.
- Współdziałanie z innymi podmiotami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniem przemocy domowej, w tym z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Rozpoznawanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymywania przemocy.

V. ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY I PROCEDURA NIEBIESKIEJ KARTY

Liczba założonych Niebieskich Kart			
	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Ogółem NK	62	54	63
Instytucje zakładające Niebieskie Karty			
Nazwa instytucji:	Liczba kart:		
	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Ośrodek Pomocy Społecznej	3	10	17
Policja	55	38	34
Służba Zdrowia	0	0	2
Placówki edukacyjne	3	6	10
GKRPA	1	0	0
Liczba incydentów związanych z przemocą domową zgłoszonych w latach:			
	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Ogółem	14	43	25
Liczba osób doznających przemocy domowej, którym udzielono pomocy:			
	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Ogółem	144	188	201
Kobiety	93	95	94
Mężczyźni	18	16	17
Dzieci (do 18 r.ż.)	33	77	90
Liczba osób stosujących przemoc domową, wobec których podjęto działania:			
	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Ogółem	103	116	126
Kobiety	14	16	32
Mężczyźni	89	100	94
Liczba rodzin objętych wsparciem Zespołu Interdyscyplinarnego z powodu przemocy domowej:			
	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Ogółem	110	115	126
Liczba osób stosujących przemoc domową skierowanych na programy korekcyjnoedukacyjne:			
	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Ogółem	0	0	4
Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego:			
	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Ogółem	4	5	7
Rodzaje udzielonej pomocy osobom doznającym przemocy domowej w 2024 roku:			
Rodzaj pomocy:	Liczba osób:		
Pomoc psychologiczna	44		
Pomoc prawna	9		
Pomoc materialna (np. zakwaterowanie, żywność):	1		
Inne	16		

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kąty Wrocławskie na lata 2026-2029

Analiza danych dotyczących realizacji procedury Niebieskiej Karty oraz działań Zespołu Interdyscyplinarnego wskazuje, że problem przemocy domowej w Gminie Kąty Wrocławskie utrzymuje się na stałym poziomie, z okresowymi wahaniami w poszczególnych latach. Liczba zakładanych Niebieskich Kart w ostatnich trzech latach pozostaje porównywalna, co świadczy o ciągłej potrzebie reagowania na sytuacje przemocy, a jednocześnie o wzrastającej świadomości społecznej dotyczącej możliwości uzyskania pomocy.

Najczęściej inicjatorami procedury są funkcjonariusze Policji, którzy zakładają zdecydowaną większość Niebieskich Kart, co dowodzi ich aktywnego zaangażowania w reagowanie na przemoc w środowisku lokalnym. W mniejszym stopniu procedurę tę uruchamiają placówki oświatowe, pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz służby zdrowia, co potwierdza, że zjawisko przemocy domowej najczęściej ujawnia się podczas interwencji policji, a nie w toku codziennych kontaktów społecznych.

W ostatnich latach zauważalny jest wzrost liczby osób doznających przemocy, którym udzielono wsparcia – w szczególności w grupie dzieci i młodzieży. Oznacza to, że coraz częściej rozpoznawane są przypadki przemocy wobec najmłodszych członków rodzin. Nadal najliczniejszą grupę osób doznających przemocy stanowią kobiety, jednak rośnie liczba zgłoszeń dotyczących mężczyzn, co może świadczyć o większej otwartości społecznej na ten temat i przełamywaniu stereotypów.

Zwiększa się także liczba osób stosujących przemoc, wobec których podejmowane są działania pomocowe i korekcyjne. Coraz częściej kierowane są one na programy korekcyjno-edukacyjne, które mają na celu zmianę postaw i nauczenie konstruktywnych sposobów rozwiązywania konfliktów. W 2024 roku odnotowano pierwsze przypadki uczestnictwa osób stosujących przemoc w tego rodzaju oddziaływaniach. Wskazuje to na coraz większe zaangażowanie instytucji w działania przeciwdziałające przemocy oraz na efektywną współpracę międzysektorową.

W zakresie udzielanej pomocy dominują działania o charakterze psychologicznym, które są podstawową formą wsparcia dla osób doświadczających przemocy. Pomoc prawna i materialna występuje rzadziej, jednak stanowi ważne uzupełnienie kompleksowego systemu wsparcia.

Podsumowując, zjawisko przemocy domowej w Gminie Kąty Wrocławskie jest systematycznie monitorowane i obejmowane interwencją. Dane wskazują na sprawne funkcjonowanie lokalnego systemu reagowania, w którym kluczową rolę odgrywa Policja, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Zespół Interdyscyplinarny. Nadal jednak niezbędne

jest wzmacnianie działań profilaktycznych, edukacyjnych i terapeutycznych – szczególnie w kierunku wczesnego rozpoznawania przemocy, pracy z osobami stosującymi przemoc oraz poszerzania dostępności pomocy psychologicznej dla dzieci i dorosłych osób doznających przemocy, a także regularne szkolenie instytucji z zakresu przemocy domowej m. in. Niebieskiej Karty, szacowania ryzyka, procedur odbierania dzieci, wsparcie rodzin w kryzysie, hejtu, depresji, prób samobójczych itp.

VI. PODSUMOWANIE PROBLEMÓW WYSTĘPUJĄCYCH W GMINIE KĄTY WROCŁAWSKIE

1. Na podstawie danych zastanych:

W Gminie Kąty Wrocławskie problem nadużywania alkoholu pozostaje jednym z kluczowych wyzwań społecznych, mających wpływ na funkcjonowanie rodzin i bezpieczeństwo mieszkańców. Dane z działalności **Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA)** wskazują, że w ostatnich latach obserwuje się intensyfikację działań w tym obszarze. W 2024 roku znacząco wzrosła liczba posiedzeń Komisji, co odzwierciedla zwiększoną skalę interwencji i potrzebę reagowania na zgłoszenia dotyczące nadużywania alkoholu. Równocześnie zauważalny jest spadek liczby wniosków o przymusowe leczenie odwykowe, co może świadczyć o większej skuteczności działań o charakterze motywującym i edukacyjnym. Coraz więcej osób podejmuje terapię z własnej inicjatywy, co jest pozytywnym sygnałem dla lokalnego systemu profilaktyki. Stała liczba rozmów motywujących oraz współpraca z punktem informacyjno - konsultacyjnym potwierdzają ciągłą potrzebę prowadzenia działań wspierających i informacyjnych.

Zauważa się również zmniejszenie liczby nowo powstających punktów sprzedaży i występujących o zezwolenie. Świadczy to o konsekwentnej realizacji polityki ograniczania dostępności alkoholu w przestrzeni publicznej, szczególnie w kontekście ochrony młodzieży. Mimo to problem nadmiernego spożycia alkoholu pozostaje zauważalny, na co wskazuje udział alkoholu jako czynnika w przypadkach przemocy domowej oraz interwencjach służb porządkowych.

2. Na podstawie danych z przeprowadzonej diagnozy:

Problemy alkoholowe

Diagnoza potwierdza, że nadużywanie alkoholu pozostaje najczęściej wskazywanym problemem społecznym. W wielu środowiskach picie alkoholu, zwłaszcza piwa, wciąż postrzegane jest jako społecznie akceptowalne, co utrudnia skuteczną profilaktykę.

Nadużywanie alkoholu wiąże się z występowaniem przemocy domowej, problemami rodzinnymi i wychowawczymi oraz obniżeniem poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Pozytywnym trendem jest stopniowy spadek liczby incydentów wśród młodzieży, która coraz rzadziej sięga po alkohol i wybiera napoje o niższej zawartości alkoholu. Nadal jednak obserwuje się łatwy dostęp nieletnich do alkoholu, zwłaszcza przez dorosłych lub starszych kolegów.

Problemy narkotykowe

Diagnoza wskazuje, że problemy narkotykowe w gminie mają niewielką skalę, ale nie mogą być lekceważone. Wśród młodzieży występują przypadki eksperymentowania z narkotykami i dopalaczami, a także z lekami uspokajającymi i środkami wziewnymi. W grupie młodych dorosłych odnotowuje się uzależnienia od silniejszych substancji psychoaktywnych. Zjawisko to wymaga systematycznej profilaktyki i wsparcia psychologicznego, zwłaszcza w kontekście rosnących problemów emocjonalnych i trudności w radzeniu sobie ze stresem.

Problemy behawioralne

Diagnoza wskazuje, że coraz większym wyzwaniem są uzależnienia behawioralne, obejmujące nadmierne korzystanie z Internetu, gier komputerowych, telefonu i mediów społecznościowych. Problemy te dotyczą przede wszystkim dzieci i młodzieży, negatywnie wpływając na relacje rodzinne, koncentrację i dobrostan psychiczny. W szkołach obserwuje się również cyberprzemoc i agresję słowną, często powiązaną z nadmierną aktywnością online. Dodatkowo diagnoza wskazuje na problem nadmiernego spożywania napojów energetyzujących oraz wczesnego kontaktu uczniów z grami hazardowymi. W związku z tym potrzebne są systematyczne działania profilaktyczne, wsparcie psychologiczne, rozwój edukacji w szkołach oraz wsparcie rodzin w kształtowaniu kompetencji wychowawczych.

Gmina Kąty Wrocławskie dysponuje rozwiniętą infrastrukturą profilaktyczną i sprawnym systemem współpracy instytucjonalnej (GOPS, GKRPA, ZI, Policja, szkoły), jednak potrzebne jest dalsze wzmacnianie dostępności pomocy psychologicznej i terapeutycznej, rozwijanie działań edukacyjnych w szkołach oraz wsparcie rodzin w budowaniu kompetencji wychowawczych co potwierdzają wyniki diagnozy. Kluczowe jest również kontynuowanie kampanii społecznych, które zwiększają świadomość mieszkańców i sprzyjają budowaniu kultury odpowiedzialności, zdrowia i wzajemnego szacunku.

VII. WNIOSKI I REKOMENDACJE DZIAŁAŃ WYNIKAJĄCE

Z DIAGNOZY

WNIOSKI Z BADAŃ

1. Wśród dorosłych mieszkańców ujawnia się wysoka świadomość istnienia problemów uzależnień w lokalnym środowisku, lecz jednocześnie niska znajomość instytucji pomocowych. Oznacza to, że mieszkańcy potrafią rozpoznawać zagrożenia, ale nie mają wystarczających informacji, jak i gdzie szukać wsparcia. Wskazuje to na zwiększone potrzeby w zakresie profilaktyki informacyjnej i interwencyjnej. Zauważalne jest również zróżnicowanie społecznego postrzegania alkoholu – mimo dostrzegania jego szkodliwości, nie stanowi on jeszcze w pełni „społecznego tabu”. Świadczy to o utrwalonej akceptacji dla picia jako elementu lokalnej kultury towarzyskiej. Z kolei wysoka gotowość mieszkańców do uczestnictwa w działaniach integracyjnych i prozdrowotnych wskazuje, że w gminie istnieje potencjał społeczny do budowania koalicji profilaktycznej.
2. W opinii osób pracujących w instytucjach pomocowych, oświatowych i zdrowotnych system wsparcia funkcjonuje, ale jest przeciążony i wymaga wzmocnienia kadrowego, szczególnie w obszarze zdrowia psychicznego. Jednocześnie badani wyraźnie dostrzegają potrzebę integracji działań międzysektorowych, co oznacza, że obecna współpraca pomiędzy szkołami, GOPS, GKRPA, Policją i organizacjami pozarządowymi jest wystarczająco płynna, jednakże należy stale prowadzić wspólne inicjatywy, szkolenia, warsztaty w celu pogłębiania wiedzy i współpracy. Ta grupa wskazuje także na rosnące problemy emocjonalne dzieci i młodzieży oraz brak systemowych form wsparcia rodzin. Zjawisko to można interpretować jako konsekwencję przeciążenia psychicznego społeczeństwa po pandemii oraz napływu obcokrajowców z powodu wybuchu wojny na Ukrainie.
3. Wyniki badań wśród sprzedawców ujawniają rozbieżność między świadomością prawną a praktyką. Mimo ogólnej deklaracji sprzeciwu wobec sprzedaży alkoholu nieletnim, część respondentów przyznaje, że dochodzi do takich sytuacji. Wskazuje to na niewystarczającą skuteczność mechanizmów kontroli i edukacji sprzedawców, ale też na społeczne przyzwolenie na „mniejsze wykroczenia”. Zaobserwowano również zjawisko spożywania alkoholu w otoczeniu punktów handlowych, co świadczy o niedostatecznej egzekucji przepisów porządkowych oraz braku poczucia współodpowiedzialności sprzedawców za przestrzeń publiczną.
4. Wyniki badań wśród uczniów potwierdzają, że młodzież w gminie ma generalnie dobre relacje rodzinne i szkolne, ale jednocześnie mierzy się z presją społeczną, stresem i trudnościami

emocjonalnymi, które znajdują ujście w agresji słownej, sięganiu po napoje energetyczne i nadmiernym korzystaniu z Internetu. Obserwuje się postępującą normalizację nadmiernego używania ekranów – uczniowie spędzają dużo czasu online, co sprzyja budowaniu wzorców zachowań ryzykownych. Wyniki badań pokazują, że w środowisku szkolnym odnotowywane są incydenty związane ze spożywaniem alkoholu oraz używaniem papierosów przez uczniów, choć ich skala nie jest duża. Zjawisko to potwierdza, że młodzież podejmuje próby sięgania po substancje psychoaktywne mimo obowiązujących zakazów i działań profilaktycznych. To wskazuje na konieczności kontynuacji dotychczasowych form profilaktyki instytucjonalnej oraz o potrzebie wzmocnienia oddziaływań wychowawczych i edukacyjnych zarówno w szkołach, jak i w środowisku rodzinnym.

5. Wśród nauczycieli dominuje przekonanie, że największym wyzwaniem są uzależnienia cyfrowe, a nie klasyczne substancje psychoaktywne. Pokazuje to zmianę charakteru ryzyka w środowisku uczniowskim – z substancji chemicznych na uzależnienia behawioralne. Pozytywna współpraca z rodzicami świadczy o potencjale do wspólnych działań profilaktycznych, jednak nauczyciele dostrzegają brak trwałych, systemowych narzędzi reagowania na zachowania ryzykowne. Niemniej jednak szkoły są kluczowym i stabilnym elementem lokalnego systemu profilaktyki.
6. Rodzice generalnie czują się zaangażowani w wychowanie i kontrolę zachowań swoich dzieci, ale nie dysponują wystarczającą wiedzą o zagrożeniach cyfrowych i często nie stosują spójnych zasad korzystania z urządzeń elektronicznych. Widoczna jest też nierówność kompetencji wychowawczych – część rodziców wykazuje umiejętność rozmowy i reagowania, podczas gdy inni bagatelizują trudności emocjonalne dzieci. Zarówno w wymiarze relacyjnym, jak i profilaktycznym, rodziny są kluczowym czynnikiem ochronnym, ale wymagają wsparcia w budowaniu konsekwentnych postaw wychowawczych i komunikacji z dziećmi.

Zebrane dane wskazują, że Gmina Kąty Wrocławskie posiada dobrze rozwiniętą infrastrukturę profilaktyczną i świadomość problemów, ale boryka się z lukami w dostępności specjalistów, koordynacji działań międzysektorowych i edukacji społecznej. Najpoważniejszym zagrożeniem jest rosnąca liczba zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży, wynikająca z uzależnień behawioralnych, deficytu wsparcia emocjonalnego i negatywnych wzorców w środowisku społecznym. Jednocześnie zauważa się wysoki poziom zaangażowania instytucji i szkół, co stanowi solidny fundament do rozwoju zintegrowanej lokalnej strategii profilaktyki.

REKOMENDACJE

Na podstawie przeprowadzonych badań można stwierdzić, że niezbędne jest wzmocnienie działań profilaktycznych o charakterze systemowym, obejmujących zarówno edukację, jak i wsparcie psychologiczne, wychowawcze oraz środowiskowe. W gminie obserwuje się rosnące znaczenie problemów emocjonalnych, uzależnień behawioralnych oraz utrwalonych wzorców nadużywania alkoholu, co wskazuje na konieczność prowadzenia działań kompleksowych – adresowanych zarówno do całej społeczności lokalnej, jak i do grup wysokiego ryzyka.

- W pierwszej kolejności należy wzmocnić działania informacyjno-edukacyjne kierowane do mieszkańców, koncentrując się na zwiększeniu wiedzy o możliwościach uzyskania pomocy, ryzyku uzależnień i przemocy domowej oraz skutkach zdrowotnych nadużywania alkoholu, i środków psychoaktywnych. Wskazane jest prowadzenie lokalnych kampanii społecznych promujących postawy prozdrowotne i abstynenckie, w tym szczególnie wśród rodziców, młodzieży i osób dorosłych, które wykazują niską znajomość instytucji pomocowych. Równocześnie należy rozwijać lokalne formy wsparcia psychologicznego i terapeutycznego, zwiększając dostępność specjalistów w szkołach, ośrodkach zdrowia i instytucjach pomocowych. Działania te są zgodne z celami operacyjnymi NPZ dotyczącymi promocji zdrowia psychicznego i ograniczania szkód wynikających z używania substancji psychoaktywnych.
- Istotne jest również zintegrowanie i skoordynowanie pracy instytucji lokalnych, tak aby tworzyły one spójny system profilaktyki i wsparcia. Konieczne jest opracowanie wspólnych procedur interwencji dzięki którym będzie można skutecznie monitorować sytuację rodzin zagrożonych problemami społecznymi, wymianę informacji między szkołami, GOPS, Policją i GKRPA oraz planować wspólne działania. Rekomenduje się, aby system ten obejmował również stałe szkolenia dla nauczycieli, pedagogów, pracowników socjalnych i funkcjonariuszy policji z zakresu pracy z osobami uzależnionymi, reagowania na przemoc oraz wspierania dzieci i młodzieży w kryzysie emocjonalnym.
- W sferze edukacyjnej i wychowawczej konieczne jest rozwijanie profilaktyki behawioralnej ukierunkowanej na ograniczanie nadmiernego korzystania z Internetu, gier komputerowych, alkoholu i napojów energetyzujących. Szkoły powinny wprowadzać programy wzmacniające odporność psychiczną uczniów, uczące radzenia sobie z emocjami, presją rówieśniczą i stresem. Szczególnego znaczenia nabiera w tym kontekście rozwój kompetencji społecznych, komunikacyjnych i emocjonalnych u dzieci i młodzieży – zarówno w formie warsztatów szkolnych, jak i pozalekcyjnych projektów edukacyjno-integracyjnych.

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania
Narkomanii dla Gminy Kąty Wrocławskie na lata 2026-2029**

Wskazane jest także rozszerzenie oferty zajęć sportowych i artystycznych, które stanowią bezpieczną alternatywę dla zachowań ryzykownych. Rekomenduje się utworzenie placówki wsparcia dziennego dla dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu uzależnień i przemocy.

- Ważnym elementem strategii profilaktycznej powinno być również wzmocnienie roli rodziny w procesie wychowania i kształtowania postaw prozdrowotnych. Należy wprowadzić systematyczne warsztaty i programy edukacyjne dla rodziców, rozwijające ich kompetencje wychowawcze, komunikacyjne i profilaktyczne, ze szczególnym uwzględnieniem zasad korzystania z mediów cyfrowych przez dzieci. Wsparcie dla rodziców powinno obejmować także poradnictwo rodzinne i psychologiczne, dostępne w szkołach oraz w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej.
- W obszarze kontroli i profilaktyki uzależnień rekomenduje się monitorowanie punktów sprzedaży alkoholu oraz prowadzenie cyklicznych szkoleń dla sprzedawców w zakresie odpowiedzialnej sprzedaży, zgodnej z przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości. Wskazane jest również zwiększenie nadzoru nad przestrzeganiem zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim oraz ograniczenie spożywania alkoholu w przestrzeni publicznej, co bezpośrednio przekłada się na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców. Działania te powinny być uzupełnione lokalnymi inicjatywami społecznymi promującymi styl życia wolny od używek, zdrowe formy spędzania czasu i aktywność fizyczną.

Podsumowując, gmina powinna kontynuować dotychczasowe działania profilaktyczne, jednocześnie je pogłębiając i systematyzując, aby odpowiadały na aktualne potrzeby mieszkańców. Kierunki rozwoju lokalnej polityki profilaktycznej powinny obejmować: integrację instytucji, dostępność pomocy psychologicznej, edukację zdrowotną, wspieranie rodzin, ograniczanie dostępności alkoholu oraz konsekwentną realizację działań promujących zdrowie psychiczne, społeczne i fizyczne. Tylko konsekwentne i wielowymiarowe działania mogą przyczynić się do trwałej poprawy jakości życia mieszkańców Gminy Kąty Wrocławskie oraz ograniczenia zjawisk ryzyka społecznego.

VIII. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Najważniejszym celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kąty Wrocławskie na lata 2026-2029 jest *ograniczenie skali problemów wynikających z używania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych poprzez zwiększenie skuteczności działań profilaktycznych, terapeutycznych, edukacyjnych i interwencyjnych na terenie Gminy Kąty Wrocławskie.*

IX. CELE SZCZEGÓŁOWE

Cele szczegółowe Programu wynikają bezpośrednio z diagnozy lokalnej sytuacji społecznej oraz z wniosków i rekomendacji przedstawionych w części analitycznej. Program stanowi odpowiedź na zidentyfikowane problemy społeczne występujące na terenie Gminy Kąty Wrocławskie, takie jak: uzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, wzrastające zjawisko uzależnień behawioralnych (w tym nadmierne korzystanie z Internetu, gier komputerowych i mediów społecznościowych), a także przemoc domowa, problemy wychowawcze oraz osłabienie więzi społecznych.

Program kładzie nacisk na profilaktykę i wczesną interwencję, rozwijanie lokalnego systemu pomocy terapeutycznej, wspieranie rodzin w kryzysie oraz wzmacnianie kompetencji społecznych i wychowawczych mieszkańców. Działania podejmowane w jego ramach mają charakter zintegrowany, łącząc aktywność instytucji publicznych, organizacji pozarządowych, szkół, służb społecznych oraz samych mieszkańców gminy.

Cele szczegółowe Programu:

1. Dążenie do zmiany nawyków spożywania napojów alkoholowych, narkotyków oraz innych substancji psychoaktywnych oraz ograniczenia ich spożywania.
2. Udzielenie osobom uzależnionym, zagrożonym uzależnieniem oraz członkom ich rodzin wsparcia psychologicznego, społecznego, prawnego. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integrowanie ze społecznością lokalną.
3. Ograniczenie dostępności do alkoholu, narkotyków i innych środków psychoaktywnych przez osoby niepełnoletnie poprzez realizację programów profilaktycznych.
4. Wzrost społecznej świadomości poprzez prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy domowej oraz uzależnień behawioralnych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kąty Wrocławskie na lata 2026-2029

5. Przeciwdziałanie naruszeniom przepisów prawa w związku z nieprawidłową reklamą oraz sprzedażą napojów alkoholowych.
6. Minimalizowanie naruszeń prawa, regulowanego ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii.
7. Poszerzenie i urozmaicenie działań o charakterze profilaktycznym w ramach realizacji Gminnego Programu.
8. Podnoszenie poziomu wiedzy społeczności lokalnej na temat problemów i zagrożeń związanych z używaniem alkoholu, zjawiska narkomanii i innych uzależnień oraz możliwości zapobiegania temu zjawisku.
9. Współpraca i wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązaniu problemów alkoholowych, narkomanii, przemocy domowej i uzależnień behawioralnych. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki uzależnień.

X. ZADANIA, WSKAŹNIKI

Zadaniami Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kąty Wrocławskie są:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
5. Działania na rzecz ograniczenia dostępności alkoholu oraz podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy określonych w art. 13¹ reklama napojów alkoholowych i art. 15 zakaz sprzedaży alkoholu niepełnoletnim, nietrzeźwym, pod zastaw lub na kredyt oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

Zadania	Wskaźniki
1.1. Prowadzenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób uzależnionych, członków rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym oraz osób dotkniętych przemocą domową (utrzymanie pomieszczeń punktu - m.in. usługi i zakupy związane z bieżącym utrzymaniem i eksploatacją, zakup niezbędnego wyposażenia, pomocy i materiałów edukacyjnych i informacyjnych, ulotki, plakaty, broszury, materiały / gadżety promocyjne, zakup wody, herbaty i przekąsek dla klientów punktu, zakup sprzętu niezbędnego do pracy, opłaty za media, telefon, Internet, drobne remonty, utrzymanie czystości). Pokrycie kosztów wynagrodzenia specjalistów w nim przyjmujących, kosztów szkoleń specjalistów, wynagrodzenia osoby do ochrony i wykonywania drobnych prac konserwatorskich.	1.1.1. Liczba osób korzystających z porad i konsultacji specjalistów. 1.1.2. Liczba udzielonych porad i konsultacji. 1.1.3. Liczba specjalistów świadczących wsparcie.
1.2. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym podejmowanie czynności zmierzających do objęcia leczeniem osób uzależnionych (kierowanie wniosków do biegłego sądowego, kierowanie wniosków do sądu).	1.2.1. Liczba wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego. 1.2.2. Liczba wniosków do sądu.
1.3. Finansowanie kosztów opinii biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz kosztów sądowych od wniosków kierowanych przez GKRPA do Sądu.	1.3.1. Ilość wydanych opinii. 1.3.2. Ilość wniosków do sądu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kąty Wrocławskie na lata 2026-2029

1.4. Motywowanie i kierowanie osób do terapii, w tym do ośrodków leczenia uzależnień.	1.4.1. Liczba osób skierowanych do terapii
1.5. Wspieranie i organizowanie grup wsparcia dla osób uzależnionych, współuzależnionych i dotkniętych przemocą.	1.5.1. Liczba zorganizowanych grup wsparcia.
1.6. Rozwijanie współpracy z kluczowymi instytucjami, takimi jak Policja, GOPS, Sądy oraz ośrodki specjalizujące się w leczeniu uzależnień, oraz prowadzenie i aktualizacja bazy danych placówek terapeutycznych, odwykowych i instytucji wsparcia.	1.6.1. Liczba współpracujących instytucji.
1.7. Inne działania wynikające z bieżącej analizy sytuacji.	1.7.1. Liczba podjętych działań
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową.	
Zadania	Wskaźniki
2.1. Zapewnianie pomocy rodzinom z problemem uzależnienia i przemocy – w tym wsparcia i poradnictwa specjalistycznego.	2.1.1. Liczba podjętych działań. 2.1.2. Liczba osób objętych pomocą.
2.2. Prowadzenie działań interwencyjnych i kryzysowych – w tym rozpoznawanie przypadków przemocy domowej, zapewnianie bezpieczeństwa osobom jej doświadczającym, kierowanie spraw do sądu w zakresie leczenia odwykowego, kierowanie do programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc, oraz inicjowanie działań ograniczających skutki nadużywania alkoholu, w tym spotkania edukacyjne, konsultacje specjalistyczne.	2.2.1. Liczba przeprowadzonych interwencji kryzysowych i zgłoszeń do sądu o leczenie odwykowe. 2.2.2. Liczba osób objętych programami korekcyjno-edukacyjnymi.
2.3. Przygotowywanie i rozpowszechnianie informacji na temat dostępnych form pomocy dla rodzin dotkniętych przemocą za pomocą informatorów, ulotek, plakatów itp.	2.3.1. Liczba materiałów informacyjno – edukacyjnych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kąty Wrocławskie na lata 2026-2029

2.4. Edukacja społeczna informacyjno- edukacyjna w obszarze profilaktyki i zachowań ryzykownych oraz przeciwdziałania przemocy domowej poprzez m.in. szkolenia, ogólnopolskie/ lokalne kampanie i akcje promujące więzi rodzinne, edukacje i integracje społeczne osób, budowanie świadomości na temat instytucji pomocowych.	2.4.1. Liczba działań informacyjno – edukacyjnych.
2.5. Inne działania wynikające z bieżącej analizy sytuacji.	2.5.1. Liczba podjętych działań.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć.	
Zadania	Wskaźniki
3.1. Realizowanie na terenie placówek oświatowych rekomendowanych i autorskich programów profilaktycznych z zakresu z zakresu uzależnień oraz przemocy domowej adresowanych do dzieci i młodzieży, rodziców i nauczycieli.	3.1.1. Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych. 3.1.2. Liczba uczestników. 3.1.3. Liczba placówek.
3.2. Organizowanie i finansowanie szkoleń przygotowujących nauczycieli do realizacji programów rekomendowanych.	3.2.1. Liczba programów. 3.2.2. Liczba nauczycieli.
3.3. Realizacja działań profilaktycznych i edukacyjnych i podnoszących kompetencje osób pracujących z dziećmi i młodzieżą (nauczyciele, pedagodzy, wychowawcy, dyrektorzy placówek oświatowych) z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom, przeciwdziałania zachowaniom ryzykownym i przemocy oraz promocji zdrowego stylu życia (np. szkolenia, spotkania, superwizje).	3.3.1. Liczba działań. 3.3.2. Liczba osób biorących udział w działaniach.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kąty Wrocławskie na lata 2026-2029

3.4. Utworzenie i/lub prowadzenie i/lub finansowanie placówki/placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży prowadzonej w formie podwórkowej zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.	3.4.1. Liczba placówek. 3.4.2. Liczba dzieci w placówkach.
3.5. Organizowanie i/lub finansowanie pozalekcyjnych form spędzania czasu, programów profilaktycznych / zajęć / warsztatów promujących bezpieczny styl życia wolny od substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych, skierowanych do dzieci i młodzieży.	3.5.1. Liczba programów/zajęć/warsztatów. 3.5.2. Liczba uczestników.
3.6. Finansowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego w okresie wolnym od zajęć lekcyjnych (wakacje, ferie) celem propagowania bezpiecznego stylu życia wolnego od substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych, skierowanych do dzieci i młodzieży.	3.6.1. Liczba alternatywnych form. 3.6.2. Liczba uczestników.
3.7. Zagospodarowanie czasu wolnego poprzez m. in. tworzenie warunków do alternatywnego spędzania czasu wolnego, celem propagowania modelu życia bez alkoholu i środków psychoaktywnych oraz wzmacnianie więzi na płaszczyźnie rodzic - dziecko poprzez tworzenie miejsc aktywnego wypoczynku np. place zabaw, skate parki.	3.7.1. Liczba utworzonych miejsc aktywnego wypoczynku.
3.8. Realizacja działań profilaktycznych rozwijających/ wzmacniających kompetencje rodzicielskie, wychowawcze rodziców, przyszłych rodziców i opiekunów, budowania właściwych relacji w rodzinie, promocji zdrowego stylu życia, przeciwdziałania uzależnieniom – m.in. Akademia Rodzica.	3.8.1. Liczba zrealizowanych działań. 3.8.2. Liczba uczestników.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kąty Wrocławskie na lata 2026-2029

3.9. Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców (np. udział w kampaniach społecznych, dystrybucja ulotek, działania edukacyjne).	3.9.1. Liczba działań
3.10. Prowadzenie edukacji publicznej dla całej populacji (dzieci i młodzież, dorośli i seniorzy) z zakresu profilaktyki uzależnień, przemocy oraz zdrowia fizycznego i psychicznego, w tym m. in. organizowanie/współudział/finansowanie takich przedsięwzięć jak: konferencje, kampanie społeczne, akcje, debaty, szkolenie, warsztaty, imprezy.	3.10.1. Liczba zrealizowanych działań. 3.10.2. Liczba uczestników.
3.11. Podnoszenie kwalifikacji poprzez organizację i/lub finansowanie/dofinansowywanie szkoleń/superwizji dla kadry GOPS, członków GKRPA, ZI i grup diagnostyczno – pomocowych, Pracowników Policji uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień i przemocy domowej.	3.11.1. Liczba zrealizowanych szkoleń /superwizji. 3.11.2. Liczba uczestników
3.12. Opracowanie i/lub zakup i rozpowszechnienie materiałów edukacyjnych, informacyjnych i promocyjnych związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz przemocą domową.	3.12.1. Liczba opracowanych i/lub zakupionych i rozpowszechnionych materiałów
3.13. Propagowanie wiedzy na temat FAS-alkoholowego zespołu płodowego i FASD-spektrum alkoholowych uszkodzeń płodu poprzez zakup i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych i promocyjnych.	3.13.1. Liczba rozpowszechnionych materiałów.
3.14. Monitorowanie problemów społecznych, związanych z używaniem substancji psychoaktywnych na podstawie badań i diagnoz.	3.14.1. Liczba przeprowadzonych badań/diagnoz.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kąty Wrocławskie na lata 2026-2029

3.15. Inne działania wynikające z bieżącej analizy sytuacji.	3.15.1. Liczba podjętych działań.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.	
Zadania	Wskaźniki
4.1. Wspieranie finansowe instytucji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej oraz wspieraniu zdrowia psychicznego, zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie oraz Współpracy Gminy Kąty Wrocławskie z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.	4.1.1. Liczba wspieranych podmiotów
5. Działania na rzecz ograniczenia dostępności alkoholu oraz podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy określonych w art. 13¹ reklama napojów alkoholowych i art. 15 zakaz sprzedaży alkoholu niepełnoletnim, nietrzeźwym, pod zastaw lub na kredyt oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.	
Zadania	Wskaźniki
5.1. Dokonywanie kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	5.1.1. Liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży i podawania alkoholu
5.2. Podejmowanie działań zmierzających do wszczęcia postępowania z naruszeniem art. 13 ¹ i art.15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	5.2.1. Liczba podjętych działań

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kąty Wrocławskie na lata 2026-2029

5.3. Opiniowanie przez GKRPA wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych lub podawanie napojów alkoholowych pod kątem zgodności z uchwałami Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich dotyczącymi limitu punktów sprzedaży i ich lokalizacji.	5.3.1. Liczba pozytywnie/negatywnie zaopiniowanych wniosków
5.4. Prowadzenie interwencji prawnych w przypadkach naruszeń przepisów – w tym występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.	5.4.1. Liczba wykrytych naruszeń przepisów i podjętych interwencji prawnych.
5.5. Podnoszenie kompetencji członków GKRPA w zakresie przepisów prawnych, procedur interwencyjnych oraz metod skutecznej kontroli punktów sprzedaży alkoholu.	5.5.1. Liczba szkoleń i warsztatów dla członków GKRPA. 5.5.2. Liczba uczestników szkoleń.
5.6. Organizowanie i finansowanie szkoleń, kursów i warsztatów dla sprzedawców oraz właścicieli punktów sprzedaży i/lub podawania napojów alkoholowych	5.6.1. Liczba szkoleń i warsztatów dla sprzedawców 5.6.2. Liczba uczestników szkoleń
5.7. Podejmowanie działań profilaktycznych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim (m.in. prowadzenie lokalnego monitoringu sprzedaży alkoholu nieletnim).	5.7.1. Liczba przeprowadzonych działań. 5.7.2. Liczba punktów sprzedaży objętych działaniem.
5.8. Zakup i rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych i informacyjnych (plakaty, naklejki, broszury, ulotki) dotyczących zasad sprzedaży alkoholu, w tym zakazu sprzedaży osobom niepełnoletnim i nietrzeźwym.	5.8.1. Liczba zakupionych i rozpowszechnionych materiałów edukacyjnych.
5.9. Inne działania wynikające z bieżącej analizy sytuacji.	5.9.1. Liczba podjętych działań.

XI. GRUPY DOCELOWE

Program jest skierowany do szerokiego grona odbiorców, obejmującego różne grupy społeczne, które mogą zarówno doświadczać skutków uzależnień, jak i aktywnie uczestniczyć w działaniach profilaktycznych. Działania podejmowane w ramach programu koncentrują się na wsparciu, edukacji i profilaktyce, dostosowanych do potrzeb każdej z poniższych grup:

- Dzieci i młodzież szkolna.
- Rodzice i opiekunowie.
- Osoby dorosłe zagrożone uzależnieniem lub współuzależnione.
- Osoby doświadczające przemocy i ich rodziny.
- Sprzedawcy alkoholu.
- Nauczyciele, wychowawcy i pedagodzy szkolni.
- Pracownicy instytucji gminnych i pomocy społecznej, służb interwencyjnych i ochrony zdrowia.
- Przedstawiciele organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i instytucji lokalnych.
- Cała społeczność lokalna.

XII. REALIZATORZY PROGRAMU

Podmiotem realizującym Gminny Program jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kątach Wrocławskich.

Partnerami w realizacji są:

- Urząd Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie.
- Jednostki pomocnicze gminy.
- Placówki oświatowe z terenu Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie (szkoły, przedszkola).
- Sołectwa Gminy Kąty Wrocławskie.
- Komenda Policji w Kątach Wrocławskich.
- Zespół Interdyscyplinarny.
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Punkt Informacyjno – Konsultacyjny.
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Wrocław.
- Podmioty Lecznicze z terenu Gminy.
- Organizacje kulturalne w tym Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Kątach Wrocławskich.
- Placówka wsparcia dziennego.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kąty Wrocławskie na lata 2026-2029

- Organizacje wyznaniowe, kościoły.
- Grupa Samopomocowa AA.
- Organizacje pozarządowe i inne podmioty realizujące zadania z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym.
- Kluby sportowe i stowarzyszenia.
- Inne Podmioty realizujące swoje ustawowe zadania w obszarach wymienionych w Programie między innymi Sądy, Prokuratura, Policja, placówki leczenia odwykowego.

**XIII. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH**

1. Zgodnie z art. 4¹ Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Wójt/Burmistrz i Prezydenci Miast, mają obowiązek powołania gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.
2. Członkom Komisji za uczestnictwo i pracę w posiedzeniach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości 25% najniższego wynagrodzenia brutto ogłaszanego przez ministra pracy i polityki społecznej.

XIV. ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kąty Wrocławskie na lata 2026-2029 są środki finansowe budżetu Gminy pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych o których mowa w art. 11¹, art.18, art.18¹ ustawy oraz opłat określonych w art.9² ust. 19 i 20 ustawy dotyczących opłat od napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

Wysokość środków finansowych na realizację zadań Programu określa Rada Gminy Kąty Wrocławskie w drodze uchwały w sprawie budżetu Gminy na dany rok.

XV. EWALUACJA PROGRAMU

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kątach Wrocławskich sporządza raport z wykonania w danym roku Gminnego Programu i efektów jego realizacji i przedkłada go Radzie Miejskiej w terminie do 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

UZASADNIENIE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 w Gminie Kąty Wrocławskie jest uchwalony na podstawie art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 z późn. zm.) oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. 2023 r., poz. 1939). Art. 4¹ znowelizowanej ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i art. 10 ust. 2, także zmienionej ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, nakłada na gminy obowiązek realizacji w postaci uchwalonego przez radę gminy – jednego gminnego programu działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu oraz przeciwdziałaniem narkomanii. Według ww. przytoczonych przepisów w nowym uchwalonym Programie powinny zostać ujęte zadania dotyczące przeciwdziałania przemocy oraz uzależnieniom behawioralnym (art. 4¹ ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest kontynuacją zadań realizowanych w Gminie Kąty Wrocławskie z lat poprzednich. Określa on lokalne działania w zakresie zadań własnych, obejmujących profilaktykę oraz minimalizację szkód społecznych wynikających z nadużywania alkoholu, substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych oraz nałogów związanych ze zjawiskiem przemocy. Program jest adresowany do całej społeczności mieszkańców Gminy Kąty Wrocławskie, ze szczególnym uwzględnieniem osób uzależnionych od alkoholu, osób współuzależnionych, osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych i psychotropowych, osób z uzależnieniami behawioralnymi, do osób z grup ryzyka a także do dzieci i młodzieży. Na realizację zadań są przeznaczone środki uzyskiwane z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które określa plan finansowy. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029, został opracowany zgodnie z ww. obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Gminy Kąty Wrocławskie, poprzedzony Diagnozą lokalnych zagrożeń społecznych przeprowadzoną w 2025 r. na terenie miasta i gminy Kąty Wrocławskie.

W świetle powyższego podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kąty Wrocławskie jest zasadne.